

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:

Szegedi-utca 1. szám.

Telefonszám 162.

Megjelenik
hétfé kivételével a kora
reggeli órákban.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben, házhoz hordvat

Félévre 18 korona.

Egy óra 3 korona.

Vidéken:

Félévre 18 korona.

Egy óra 3 korona.

Szerkesztésért felelős: Dr. DÓZSA IMRE

Kiadótulajdonos: KOVÁCS SANDOR.

Andrássy különbékét kért az ententétől.

A monarchia jegyzéke a különbékéről.

Andrássy Gyula gróf külügyminiszter vasárnap készült el a monarchia válaszigyzékének megszövegezésével.

A válasz tegnap ment el Bécsből és a svéd követség útján jut el rendeltetési helyére.

Andrássy gróf Magyarország és Ausztria nevében külön békeajánlatot tett Wilsonnak és a nyugati hatalmaknak.

Ez a lépés Németországtól való eltávolodásunkat, esetleg szakításunkat jelenti.

Andrássy Gyula gróf külügyminiszter tegnap a svéd osztrák-magyar követet megbizta, hogy kérje fel a svéd királyi kormányt, hogy az amerikai Egyesült-Államok kormányának folyó hó 18-án kelt jegyzékére a következő választ nyújtsa át:

Válaszul Wilson elnök urnak az osztrák-magyar kormányhoz e hó 18-án intézett jegyzékére és az elnök ur azon elhatározásának megfelelően, hogy Ausztria-Magyarországgal külön tárgyaljon a fegyverszünet és a béke kérdéséről, az osztrák-magyar kormány tisztelettel kijelenti, hogy éppugy, mint az elnök ur korábbi megnyilatkoztatásához, azon felfogásához is hozzájárul, amely a legutóbbi jegyzékében Ausztria-Magyarország, különösen a cseh-tótoknak és a jugoszlávoknak jogairól foglaltatik.

Mivel eszerint Ausztria-Magyarország mindazon feltételeket elfogadta, amelyekről az elnök ur a fegyverszünetről és a békéről szóló tárgyalásokba bocsátkozást függővé tette, az osztrák-magyar kormány nézete szerint ezen tárgyalások megkezdésének már semmi sem áll útjában.

Az osztrák-magyar kormány tehát késznek nyilatkozik arra, hogy más tárgyalások eredményének bezárása nélkül tárgyalásokba bocsátkozzék Ausztria-Magyarország és az ellenséges államok közti békéről és Ausztria-Magyarország összes frontjainak nyombani fegyverszünetéről és kéri Wilson elnök urat, hogy az erre vonatkozó előkészületeket rendelje el.

LEGUJABB.

(A „M. F. U.” éjjel érkezett telefon jelentései.)

József főherceg proklamációja.

Öfelsége azzal bizott meg, hogy a válságos közviszonyokban oly megoldást hoznak létre, mely a nemzet egyetértésével nemcsak biztosítja, hanem életbe is lépteti hazánk teljes önállóságát és függetlenségét. Nagy és elhatározó lépés ez, mert külügyi vonatkozásnak, haderők önállóra tételének és általában az igazgatásnak független bemonadását a kor szabadelvű viszonyainak és a mély néprétegeknek megfelelő módon kell valóra váltanunk. A kéke azonnali elérése mellett annak jövőbeli biztosításáért

a nemzetközi nagy szövetségének megkötése uralja törekvéseinket. Állami területi épségünknek és egységünknek megóvása és annak a veszedelemnek az elhárítása, mely a béke megkötéséig fenyeget bennünket, azt a feladatot szabja elénk, hogy az összes nemzeti erőket egyesítve a közszellemnek azt az összeforrasztását keltsem fel, mely egyedül vezethet célunk eléréséhez.

Bizalommal fordulok ezért a nemzet minden hű fiához, hogy segítse elő ennek a célnak az elérését és félretéve minden ellen-

tétet, minden személyes érdeket, óvja meg az ország törvényes rendjét, szögödjék higgadtsággal, komolysággal, önzetlen odaadással a nemzet ügyének szolgálataiba. Az erők egyesítése megéri az öntudatos gyümölcseit. Hazánk épségében megóvandó önálló függetlenségét, a társadalom rendjét, korszerű berendezését, a béke áldásait és a jövő fejlődésünk biztosítékait, hazafias érzületem egész melegevel kérem e nehéz és sürgős feladatunkhoz a nemzet támogatását.

Budapest, 1918. okt. 28.

József, főherceg.

Németország elküldte válaszigy- zékét Wilsonnak.

Várja a fegyverszünetre
vonatkozó javaslatokat.

A Wolff-ügynökség közlése szerint Németország válaszigyzékének ez a tartalma:

A német kormány tudomásul vette Wilsonnak, az Egyesült-Államok elnökének választát.

Az elnök ismeri azokat a mélyremenő változásokat, amelyek a német alkotmányos életben végbementek és végbemennek. A béketárgyalásokat népkormány folytatja, melynek kezében van tényleg és alkotmányszerűleg a döntő hatalmi jog. A katonai hatalom is ennek a kormánynak van alárendelve.

A német kormány ezek után várja a fegyverszünetre vonatkozó javaslatokat, mely fegyverszünet bevezetése lesz az igazság békéjének, amelyet az elnök nyilatkozataiban körvonalazott.

SOLF

a kül. hiv. államtitkára.

Orosz-Lengyelországot kiűritjük.

Bécsből jelentik, hogy Orosz-Lengyelország azon részének kiűritésére, melyet a monarchia tart megszállva, a rendeletet már kiadták és a kiűritést már meg is kezdték azzal, hogy megszálló csapatainkat onnan visszavonják.

Nagy Makóért.

A gazdasági vasutak végrehajtó bizottságának ülése.
A vasut makói vonata.

Az a nagyszabású akció, amely Makó városát össze akarja kötni az egész környékkel s aminek már régen meg kellett volna lenni, az egész vidék bekapcsolása Makó gazdasági és kereskedelmi forgalmába, a megvalósulás felé közeledik.

A gazdasági kisvonatok végrehajtó bizottsága tegnap alakult meg, ennek elnökévé Makó város népszerű polgármesterét Petrovics György dr.-t választották meg, tagjai lettek Makóról Dr. Justh János, Hervay István, Eckhardt Vilmos, Mágori Sámuel községi bíró és Jackó Emil malomigazgató. Hódmezővásárhelyről Szatmáry László főkapitány, a központi járás részéről Urbanics Kálmán főbíró és Rosztóczy Ferenc jószágigazgató, Orosházáról Torkos Kálmán főjegyző, Tótkomlósról Németh Kálmán főjegyző, Békéssámsónról Básti Endre jegyző.

A végrehajtó bizottság ülésén Hervay alispán kívánt tájékoztatást arra nézve, hogy az új vasut milyen lesz, vicinális-e vagy pedig közuti vasut, aminek tudniillik a vasuti szállítási adó szempontjából van nagy jelentősége, mert a vicinális vasut bizonyos engedelményeket s kedvezményeket élvez, míg a közuti vasut szállítási adót egyáltalában nem fizet.

Hervay alispán kérdésére Sármezey Endre főmérnök azt a választ adta, hogy az vasutnak bár vicinális vasutra szól az engedélyező okirat, mégis közuti vasut jellege lesz. Eckhardt Vilmos képviselő viszont aziránt érdeklődött, hogy az új vasut tarifái nem lesznek drágák? Sármezey főmérnök erre azt válaszolta, hogy a vasut tarifáit a környéken levő öt helyi érdekű vasut tarifái alapján fogják megszabni s semmiesetre sem lesznek a tarifák magasabbak, mint a környékbeli vicinális vasutak díjtételei.

Végül kijelentette Sármezey főmérnök, hogy mihelyt biztosítva lesz a pénzesoport megalakulása, azonnal 2 és fél százalékát az építési költségeknek folyósítja egy bank, hogy az építés nyomban megkezdődhessék.

A vonalvezetésnek megállapítására egy bizottságot küldtek ki Petrovics dr. polgármester elnök-

lete alatt, melynek tagjai Urbanics Kálmán főbíró, Mágóri bíró és Eckhardt Vilmos. Ez a bizottság be fogja járni az épülő vasut környékét s kifogja magát egészíteni az érdekelt gazdákból.

Makón a vasut következőképp fog haladni. Az Acsev állomástól a Lonovics sugárton, a Szegedi utcán át a főtérig. A főtértől az Uri-utcán, a Vásrhelyi-utcán, a Justh Gyula utcán (Zöldfa-utca) keresztül az újvárosi állomásig. A másik ágazat lesz a főtértől kiindulva a Megyeház utcán, az Aradi-utcán át az újvárosi állomásig. Megbizta még a végrehajtó bizottság Künzl Ernő városi főmérnököt, hogy lépjen érintkezésbe a folyammérnökséggel aziránt, hogy a vasut egyik ága a Marospartra, a marosfürdőhöz levezetessék.

A makói hagymapiac veszedelme.

A külföldi szállítások betiltása. — Mindenkinél meg kell mozdulni — különben a hagymások tönkremennek.

A makói hagymapiacot olyan veszedelem fenyegeti, ami lételemjében támadja meg nemcsak a kereskedelmet, hanem az anyagi romlásba kergeti Makó több ezerre rugó legszorgalmasabb népét, a hagymakertészeket.

Arról van szó, hogy a külföldre s Ausztriába irányuló szállításokat egyszerűen betiltották. Most az a helyzet, hogy hagymával megrakott vonatok vesztegelnek országszerte, Ausztriába nem lehet vinni s ebből az következik, hogy a makói hagymapiacra beállott a teljes stagnáció. *Senki sem veszi a hagymát.*

Olyan veszedelem az, amit kellőképpen mérlegelni nem lehet. Csak azt tudjuk, hogy mindenkinél, akinek csak szava van vagy sulya, megmozduljon s felemelje szavát a makói nép meggyomorítása ellen. Fel kell világosítani az illetékes köröket arról, hogy *Makó népe nem fulladhat a hagymájába.* Meg kell mozdulnia a polgármesternek, a főispánnak, az alispánnak, az összes kereskedelmi testületeknek, az OMK-ének, a kereskedők egyesületének, a hagymakirendeltségnek, a hagymaszindikátusnak, az újonnan megalakult hagymatermelők egyesületének, maguknak az összes kereskedőknek és termelőknek, hogy ez a lehetetlen helyzet mielőbb megszűnjön.

Makó városának egy szívvel, egy lélekkel kell e mozgalmat megindítani s pedig gyorsan, mert minden nap kár. Addig kell segíteni a helyzetet, amíg nem késő. Minden nap Makó legszorgalmasabb népének, a hagymatermelőknek óriási veszteségét jelenti. Cselekedni gyorsan, mert nemcsak a termelők és kereskedők, hanem Makó város egész közönsége közvetve érdekelve van e fontos dologban.

Délmagyarország katonai kiürítését megkezdték.

A hadsereg főparancsnokság rendelete alapján megkezdték Délmagyarország katonai kiürítését, illetőleg a katonai raktárak és berendezések Magyarország belsejébe való szállítását.

Katonák jönnek Makóra.

A kettősök visszajönnek Makóra. — Tüzérek is jönnek. — Hogy szállásolja el őket Makó. — Barakkokat kell építeni.

Mint értesülünk a legközelebbi napokban újabb katonák jönnek Makóra. A kettős honvédek, akik jó hosszú ideig voltak Makón, ismét visszajönnek Makóra. Ugy hírlik, hogy még más katonaság is jön Makóra. Tüzérek is jönnek Makóra.

A katonák elszállásolása persze megint a régi módon készül, amit már a múltban is helytelennek tartottunk. Nem tartjuk helyesnek, hogy a katonaságot magánháznál szállásolják el, mert így főként egy és ugyanazon rétege a lakosságnak lesz megterhelve, míg a társadalom egy bizonyos rétege, ismét mentesül ettől a teherrel is, mint más teherrel.

Az egyedüli helyes dolog az elszállásolásnál, ha a város sürgősen barakkokat építet és ennek költségét aránylagosan kiveti az egész lakosságra s pedig a gazdagokra többet, a középsősokra kevesebbet és a szegényekre semmit.

A város közönsége szívesen fogja fizetni a barakok aránylagosan kivett költségeit, mert hogy példát említsünk, egy makói pénzügyintézet vagy más vállalat sem vette ki a részét a múltban az elszállásolás gyönyöreiből, míg a barakok költségeihez ezeknek is hozzá kell járulniuk.

A barakok, ha majd a katonaság elvonul, igen hasznos szolgálatot fognak teljesíteni mint járványkórházak, vagy esetleg mint közraktárak.

Ez az egyedüli helyes mód, mely szerint a katonaságot mindenkinél a megterhelése nélkül s jól eilehet helyezni.

— Cukor osztás. Az élelmezési ügyosztály felhívja a lakosságot, hogy folyó hó 29-ig a bevásárlási könyvecskéket abhoz a kereskedőhöz adják be, akinál a cukorszükségletüket beszerezni óhajtják. A kereskedők pedig a náluk egybegyűlt bevásárlási könyvecskéket 2 példányba kiállított jegyzékkel együtt folyó hó 31-ig adják be a közlelmezési ügyosztályhoz (város-háza kistanácsterem). Minden kereskedő köteles a jegyzékben a családtagokat és a cukor mennyiségét összegezni s aláírásával ellátni. Egy családtag egy fél kiló cukrot kap.

A spanyol betegség Makón.

Zsufolva a járványkórház.

Makón a spanyol betegség még nygáltalában nem mutat csökkenést, sőt úgy a megbetegedések, mint a halálozások száma folyton nő.

A járvánnyal szemben nincs semmi más védekezési mód, mint pontosan ragaszkodni azon utasításokhoz, melyeket a hatóság kiadott s kerülni mindazt, ami esetleg a ragály tova-terjedését előidézi, mint például — halottak látogatása, csoportosulások, összejövetelek.

Az iskolák, mint azt már tegnap megírtuk, november hó 15-ig zárva maradnak.

A hatóság által létesített járványkórházban ma 42 beteg van, amelyek közül ma reggelre ketten meghaltak.

NAPI HIREK

Mit mondunk majd nekik!

Mit mondunk majd nekik. Mivel fogjuk meghamisítani a szörnyű valóságot. Mit mondunk majd nekik, ha majd a szenvedések szörnyű sorozata után egyszer mégis elérkeznek a küszöbhez. Azok, akik mindenüket odaadták értünk, akik dermesztő éjszakákon, hóban, fagyban ott állottak értünk, mindenkiért: értetek kevély hadigazdagok, értetek nyomorgó proletárok, értetek fázó, éhező koldusok; mindenkiért. Ők is nyomorogtak, ők is éheztek, fáztak. Es most talán vége lesz és hazajönnek és mit látnak itthon, hogy minden úgy van, mint amikor ők elindultak a vesszőfűtásra, hogy minden csak órájuk vár. Nem és ezerszer nem. Mit mondunk majd nekik!

— A vonatok fűtése. Az államvasutak igazgatóságának értesítése szerint a rendkívül nagy szénhiány miatt a vonatok és az állomások fűtésénél az ez évi fűtési évadban is a legmesszebbmenő takarékossággal kell eljárni. Eneélfogva a következő intézkedéseket tették: A vonatokat csak akkor fűtik, ha a külső hőmérséklet +6 fok C. alá száll, de november elseje előtt a vonatok fűtését nem fogják megkezdeni. Azokat a helyi vonatokot a melyeknek menettartama egy órát meg nem haladja, egyáltalában nem fűtik kivéve az iskolás gyermekeket szállító vonatokot a melyeket a lehetőséghez képest ezentul is fűteni fogják. A várótermeket csupán a csatlakozó és elágazó állomásokon fűtik, de csak akkor, ha a hőmérséklet legalább 6 fokra süllyed. A többi állomás váróhelyiségeit az ez évi téli évadban egyáltalában nem fűtik. A személyszállító vonatok rendkívüli hossza miatt a fűtés még a jelzett korlátozott mértékben sem biztosítható, miért is az utazó közönséget a saját érdekében nyomtatékosan figyelmeztetik, hogy magát megfelelő ruházattal, bundával, lábszákkal, takaróval, stb. lássa el.

— Dohánykiosztás a városházán. Azon földtulajdonosok, akik a folyó év szeptember havában a Csanád-megyei Gazdasági Egyesületből pipadohányt nem kaptak, azok részére a folyó év november hó 1-én d. e. 9 órakor a városházán a gazdasági hivatalban földjeik arányában dohány fog kiosztatni.

— Kisebbségek lesznek a postautalványok. A kereskedelmi miniszter a postai utalvány ürlapok kisebbsített alakban való állítását rendelte el. Ehhez képest a postahivatalok utalványbéllyegző gépei is átalakítottak. Eneélfogva a nagyobb készlettel rendelkező bankokat és cégek készleteiket használják fel, ha pedig ez nem állna módjukban, a postahivatalnál új ürlapokkal cserélik be, nehogy az utalványok felvétele körül nehézségek keletkezzenek.

— Elvesztett. Október hó 27-én reggel az aradcsanádi vasuti állomástól a Sugárton, főtéren keresztül az Aradi-utca torkolatáig elveszett egy finom fekete puha 56 számú kalap, a megtaláló Aradi-utca 86. szám alá küldje, vagy hozza, hol 30 korona jutalomban részesül.

— Kosárfonó tanfolyam rokkantak és hadiözvegyek részére. Hogy a rokkant katonák megélhetése és keresete a tél folyamán is biztosítva legyen, a Hadigondozó Népiroda november 1-től kezdődőleg a gazdasági iskola egyik termében kosárfonó tanfolyam rendezését határozta el. A tanfolyamon rokkantak, hadiözvegyek, esetleg hadiárva-vehetőek részt, természetesen díjtalanul sajátíthatják el ezt a mai napszám igen tisztességes jövedelmet nyújtó foglalkozást. A tanfolyamon mindenki annyi ideig venne részt, amennyi idő alatt a kosárfonást annyira elsajátítja, hogy otthon önállóan is folytatni képes legyen. A Hadigondozó azután gondoskodni fog arról, hogy az illetőknek megfelelő anyagot bocsásson rendelkezésére és lehetővé tegye boldogulásukat. Maga a tanfolyamot 2 hónapra tervezi. Jól világított és fűtött teremben Dobai Kálmán fogja tanítani a tanfolyam résztvevőit és a szükséges vessőt a Hadigondozó Népiroda fogja a tanulók részére biztosítani. Már a tanfolyam ideje alatt a résztvevők által készített kosarakból is haszna lesz az illetőknek, mert az anyag árának levonásával a kosarak eladási ára azoké lesz, akik azt készítették és amellet az elkészítésével a kosárfonást megtanulták. Így tehát már az első napok után fokozatosan magasabb keresethez jutnak a tanfolyam résztvevői. Fontos az, hogy a tanfolyamra elegendő számmal jelentkezzenek, mert az csak úgy lesz megindítható, ha kellő számú jelentkező akad. Akik tanfolyam iránt érdeklődnek, sürgősen jelentkezzenek a vármegye-házán Vertán Endre tb. vm. főjegyzőnél a Hadigondozó Népiroda vezetőjénél.

— A cipőhivatalból. A város cipőhivatala f. hó 29-én és 30-án a még rendelkezésre álló készletből 50 pár vastag zsiros felbőrből megrendelésre elkészítendő cipő vagy eszímára vagy javításra az utalványokat kiadja azon igényjogosultaknak, akiknek a cipőutalványi számuk már meg van. Egyben értesíti a közönséget, hogy semmi hatósági kész cipő, sem anyag nem áll rendelkezésre és így az utalványok kiadását egy a kész cipőkre, mint a megrendelésre további készletek kiutalásáig beszűnteti. Az újabb kiutalásokról annak idején a helybeli hírlapok útján értesíti a közönséget.

— Tüzifa eladás a városházán. A város szegénysorsu lakossága részére eladásra kerülő tűzifa utalványainak kiadása minden keddi napon d. e. 8 órától déli 12 óráig eszközöltetik a városházán levő fogolyörök szobájában.

— Anyakönyvi hírek. Házasságot kötöttek: Csányi Sándor Ménesi Etelkával, Kiss Jakab Mihály Kádár Viktóriával, Orosz Károly Szerkes Etel Piroskával, Farkas József Kovács Juliannával, Lakatos József Barta Mariskával. Elhaltak: Mészáros Sándor 31 éves, Meggyesi Imre 16 éves, Farkas Julianna 70 éves, Kádár Sámuel 2 éves, Bajusz Lajos 42 éves, Bajusz Etelka 6 óras, Erdei Zoltán 20 éves, Szilágyi Piroška 10 éves, Ludvig József 54 éves, Bugyi Ida 28 éves, Vig Pálné Kovács Anna 26 éves, Móri Mariska 15 éves, Kádár Sándor 2-hónapos, Takács Julianna 9 éves, Börcsök János 78 éves korában.

— A villanyvilágítás bevezetésére a makói belvárosi templomba Horvát Etelka gyűjtőívén a következők adakoztak: Füleki József és felesége, Gál Sándorné, öz. Horváth Józsefné 50—50 K, Balázs Mária és Imre 30 K, Baló Antal, Horváth István 25—25 K, Bajnóczy Sándorné, öz. Dávid Jánosné, Hoffmann Jánosné, Naesa András, Rikács Jánosné 20—20 K, Baló Klára, Benkő János, Farkas Mihály, öz. Farkas Gáborné, Fodor Rozál, öz. Gulyás Antalné, I. L. K. M., S. R., Szabó Jánosné, Varga Gergelyné 10—10 K, Cseh Márton 6 K, Csorba Jánosné, Dávid Istvánné 5—5 K, Bálint Jánosné, Dégi Péter, Gulyás Rozál, Naesa Ferenc, Naesa Károly, N. N. 4—4 K, Fodor Antal, öz. Fűrge Mihályné, Gulyás Erzsébet, Koptás Erzsébet, Tóth János 3—3 K, Biró Erzsébet, Horváth Györgyné, Kotroczó Istvánné, Naesa Márton, öz. Nagy Pálné, N. N., Szabó Mihályné, Varga Ferenc 2—2 K, Dégi József, Füleki Andrásné, Gombkötő József, Kardos Györgyné, öz. Kocsis Imréné, Naesa Józsefné, Papós Julianna, öz. Varga Gáborné 1—1 K. Összesen 519 korona.

Polyák József gyűjtőívén: Matuszka István 50 K, Kurusa Péter 30 K, Kristó József 25 K, Bagaméri Imre, öz. Gilicze Jánosné, Sirokmán Mihály, Tézsza Istvánné 20—20 K, Polyák József 15 K, Baróczy János, Börcsök Ferenc és felesége, Czene Lőrinczné, Turi Fodor Péter, Juhász Istvánné, Naesa Imréné, Petrovics Györgyné, 10—10 K, Fehér Jánosné 8 K, Papós Antal 6 K, öz. Benák Jánosné 5 K, Kocsis Károlyné, öz. Kohajda Lászlóné 4—4 K, Balogh István 2 K, N. N. 1 K. Összesen 300 korona.

Katona Mihály gyűjtőívén a következők adakoztak: Katona Mihály és felesége 200

K, Makói Népbank Részvénytársaság 100 K, Katona György, Katona Mihályné, Naesa József, N. N., Ratkai Ferenc, Vajda András, Varga Péterné 50—50 K, Katona Antal 30 K, Hajdu Mária és leánya, öz. Halasi Sándorné, Igaz Erzsébet, Naesa Antal és felesége, Vajda Antalné 20—20 K, Benkő Illésné, Katona Ferenc, Katona Imre, Katona János, Katona Mihály, Katona Rozália, Lipták Béla, Palicska János, Sárkány Imre és felesége 10—10 K, Zabek Bálintné, Vajda István 6 K, Kocsis Mihály, Naesa Péter 5—5 K, Böngyik Imre 3 K, Czene Imre, Horváth Márton, Korek Jenő, Korek Lajos, Kökényesi Géza, Megyesi Rozál, Rácz János, Szabó István 2—2 K, Iritz Dezsőné 1 K. Összesen 912 korona.

Naesa Julianna gyűjtőívén a következők adakoztak: Naesa János, Naesa Jánosné, Oláh Rozália 100—100 K, Bezdán József, Naesa Julianna, Naesa Etel, Naesa Terézia 50—50 K, Imri Anna, Kucses Károly, Szabó Istvánné 20—20 K, Tamasi Imréné 16 K. Összesen 479 korona.

Klembárszki Etelka ivén adományoztak: Abendschein György, öz. Kovács Györgyné és családja, Tamás Mariska 50—50 K, Baló Antal, Horváth Imréné, Rácz Mihályné, Vajda János, Vajda Imre 20—20 K, N. N., N. N., Takács Jánosné 10—10 K, Vízihányó Jánosné 5 K, Balga Zsuzsanna, Halász Károlyné, Jakab József, öz. Neumanné, N. N., Proschka Gusztávné 2—2 K, N. N., N. N., 1—1 K. Összesen 300 korona.

Turi Fodor János gyűjtőívén a következők adakoztak: T. Fodor János és felesége, Füleki Andrásné, Horváth Antal és felesége 50—50 K, T. Fodor Viktória 40 K, Balogh Imréné, Csorba Imréné, T. Fodor János tanyá, 661, T. Fodor Mária 661, Horváth Julianna, Imri Jánosné, Papós Viktória, Szilágyi József, Török Pál 10—10 K, N. N. 5 K, Igaz Erzsébet 2 K. Összesen 287 korona. A nemes lelkű adományozók ezután is fogadják az egyház nevében leghálásabb köszönetem. Értesítem tanyai hűveimet, hogy a villanyvilágítás bevezetésére szánt adományait bármely napon a plébánia hivatalban is átadhatók. Bezdán József, apát-plébános.

— Mindenkit érdekel, hogy a következő árukat hol szerezheti be: *Krep-papír, vegyes színben a legfinomabb rész ceruza-céló; erős katona-notesz; zsebben hordható előjegyzési napló; erős, nagy papírpénz-tárca; „Gavallér” cigaretta hüvely, váltával ellátva és „Gavallér” cigaretta-papír; öngyűjtőhoz tüzkö Kovács Sándor papírkereskedésében, Szegedi-utca 1. szám.*

Vetőmag buza kiosztás.

A város által rendelt vetőmag buza kiosztása e hó 30-án szerdán veszi kezdetét.

Azok, akik vetőmagszükségletüket bejelentették, az utalványok kiváltása végett legkésőbb ez évi november hó 10 ig bezárólag kötelesek jelentkezni a gabonaátvevő bizottságnál (városház, közlélemezési ügyosztály) ahol a gabona árban métermázsanként 106 koronát kell lefizetni.

A gabona átvevő bizottság által kiállított vetőmag buzát az aradcsanádi vasutak állomása mellett levő közraktárból fogják kiadni.

A gabona zsákolását a vásárló tartozik teljesíteni s mindenki köteles magával vinni a szükséges zsákokat is.

Az utalványok kiváltásánál elő kell mutatni az idejű termés elszámolásáról szóló jegyzéket és őrleési jegyet. Ezeket tehát mindenki hozza magával.

Figyelmeztetem az érdekelteket hogy a vetőmag szükséglet iránt előterjesztett kérelmeket — mivel igen csekély mennyiségű gabona felett rendelkezünk — a bizottság a legszigorúbban köteles elbírálni, óvakodjék tehát mindenki attól, hogy több gabonát igényeljen, mint amennyire szüksége van, mert aki visszaélést követ el, a legsúlyosabban lesz büntetve.

A bizottság megfogja tekinteni a buza vetés alá kiszántott területeket s az illetők visszahagyott gabona készletének felmérését is elfogja rendelni, hogy mindennemű visszaélésnek eleje vétessek. Aki utalványát a fenti idő alatt ki nem váltja, vetőmag gabonára szóló igényét elveszti.

Makó, 1918. október hó 28.

Dr. Petrovics György
polgármester.

REGÉNY — A patakmalom tündére.

Minden jog fenntartva.

Ista: Tölgyessy Mihály

— Eppen azért, fejezé be Faludy, nem esalodom, ha feltételezem, hogy önök még ötvenezer forintot rá fognak adni. Ez nem sok s én kérhetnék még százezer forintot is. De nem akarok tulkövetelő lenni!

— Jól van, adta meg magát Etelka. Meg fogja kapni.

— Mindjárt? kérde Faludy.

— Mindjárt nem, mert nincs nálam annyi pénz.

— Akkor biztosítékot kell kérem.

— Azt is meg fogja kapni — mily alakban kívánja ezt?

— Kegyed szives lesz anyja nevére egy váltót kiállítani.

— Ezt nem tehetem! pattant fel Etelka. Erre nem vagyok felhatalmazva.

— Másképp nem ér semmit! válaszolt Faludy hidegen.

— De ugyan mit gondol? kiáltá Etelka. Ez hamis váltó lenne!

— Azt én jól tudom, nagyságos kisasszonyom. De bizonyos körülmények között az ilyen váltók érnek legtöbbet, mert beváltásuk bizonyos! Így meg vagyok győződve, hogy a kegyed hamis váltóját máma minden bizonnyal ki fogja egyenlíteni.

— Nem tehetem! jelenté ki Etelka.

— Ám ne tegye! felelt Faludy fagyosan. Nem kényszerítem, de akkor én sem tehetem meg, amit tőlem kívánnak.

Indult is mindjárt be a házba. Etelka követte őt. Midőn felértek, Dinnyés mindjárt látta, hogy nézeteltérések merültek fel.

Etelka gondolkodott egy percig, aztán így szólt Faludyhoz:

— Teljesíteni fogom kívánságát. De kénytelen vagyok kijelenteni, hogy ön nem tisztességes ember.

Faludy gunyosan vállat vont s íróasztalához lépve kivett belőle egy váltó uralapot. A körülmény, hogy ilyeneket készen tartott, arra mutatott, hogy nagyon járatos volt máf az e fajta üzletekben.

A váltó uralapot kitöltötte, aztán Etelka elé tette, hogy írja alá.

— Mi ez, mi ez? kérde Dinnyés. Ugy látom, a doktor ur váltót akar aláírni. Kisasszony, ne tegye...

— Sőt magának is alá kell írni! jegyzé meg Faludy.

— En? kérde Dinnyés megütözve. No már abból semmi sem lesz!

— Ugyan ne beszéljen, fordult feléje Etelka. Maga azt fogja tenni, amit én mondok! Ha én aláírom, maga is megteheti.

(Folyt. köv.)

Üzlet eladás házzal együtt.

Wesselényi-utca 10. szám alatt levő ház, üzlettel, berendezéssel, áruval együtt haláleset miatt eladó. Értekezhetni **Butyka Zsigmond** tulajdonossal a helyszínen.

KIADÓ FÖLDEK.

Hagyma, vetemény és gabona-termelésre kiadók

IRITZ MIKSÁNÁL.

Egy piros-tarka, vágott szarvu 3 éves

Üsző elkóborolt.

Becsületes megtaláló hozza haza Szt. János-tér 36. sz. alá, vagy jelentse ugyanoda. Ötven korona jutalomban részesül.

Hordókat

— minden nagyságban vesz — Iritz Sámuel öz. cég.

7-ik gimnazista

korrepetállást vállal szerény díjazásért. Cim megtudható Abelesz-tözsében.

Két kisasszonyt
FELVESZ IRITZ SÁMUEL
ÖZV. CÉG.

Szülők figyelmébe!

Minden szülőnek érdeke, hogy gyermekét oly helyre adja tanonc-
nak, hol kellő szakképzettségben
részesül.

Könyvnyomdai üzememben
**betűszedő-
tanoncok**

felvétetnek és saját felügyeletem
alatt nyernek kiképzést a nyomda-
ipar minden ágazatában.

Tanoncaimnak a legmagasabb
hetfizetést adok.

Jelentkezhetni

Kovács Sándor

könyvnyomdájában, Szegedi-utca 1.

Megérkezett a 2 es számú

„Gavallér”
cigaretta-hüvely
és papir

nikotin mentes. Kapható

Kovács Sándor

papirkereskedésében Makó, Sze-
gedi-utca 1. (Dégi István házában.)

A verebesi és bánomi szőlőben
szőlő-, gyümölcs- és pusztá-

földek eladó.

Értekezni lehet
Iritz Miksával.

Tinták!

Mindenféle színben kis és nagyobb
üvegekben. Legfinomabb

ruhajelző-tinta,

arab mézgaoldat ecsettel, synthe-
tikon nagy tubusban, bélyegző-
párnák és festékek olcsó árban
beszerezhetők

KOVÁCS SÁNDOR
papirkereskedésében, Szegedi-u. 1.

Művész- lapok

érkeztek magyar felvételek-
ben is nagy választékban

Kovács Sándor

papirkereskedésében.

Szegedi-utca 1.

Tekintse meg a kirakatot!

Árverési hirdetés.

Arad-csanádi vasutak makói állomásán október 29-én dél-
után 3 órakor nyilvánosan elárvereztetnek a következő árúkat:

1 vagon káposzta 10000 kg.

7 köteg kapa 45 kg.

1 zsák gipsz 46 kg.

Különféle ruhaneműk.

Makó, 1918. október 28.

Babos
állomásfőnök.

Felvétetik

egy pincemester,
egy pincemunkás,
egy tanyás
és két kocsis

881

Iritz Sámuel özv. cégnél.

KIADÓ FÖLD.

Gospodiban 20 kat. hold
föld legelővel, herével, szőlő- és
gyümölcsösökkel, jó lakóház és
melléképítményekkel hasznos be-
kiadó. Értekezni lehet **Mészá-
ros Sándorné** tulajdonossal Vá-
sárhelyi-u. 19.

ELADÓ FÖLD.

Az apátfalvai határban, a püs-
pöki ugarok közt lévő 6 köblös
föld eladó. Értekezhetni

Gorcsa Péter

tanácsjegyzővel.

Az Est

minden este kapható
a „Makói Független Ujság”
nyomdájában, (Szegedi-utca 1.)
vagy a főtéri elárusítóknál.

Legfinomabb levélpapírok!

Vászonutánzatu, hártya és erős
csont-levélpapírok, bélelt borí-
tékkal, nagy választékban. —

Kivánatra névnyomással. Már 10 darabnál is!

Ceruzák!

Valódi Kohinor tinta- és fe-
kete-ceruzák, Hardtmuth és
Fáber 2-s és 3-s számúak.
— Réz ceruza-védők. —

Tinták!

Legfinomabb fekete és
színes tinták, mindenféle
színben. Első minőségű
ruhajelző tinta!

Tollak, tollszárok! Cigaretta hüvely és papír!

Képes-lapokból nagy választék.

Krep-papír egyes színben.

Kovács Sándor papirkereskedésében,
Szegedi-utca 1. szám.